

Universitat i treball

ANTONI TERCEÑO I M. GLÒRIA BARBERÀ

PROFESSORS DE LA FACULTAT DE CIÈNCIES EMPRESARIALS
DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

11

...altres àmbits

Una recessió econòmica com la que estem vivint incideix negativament sobre molts factors, però el més important, sens dubte, és l'ocupació. D'aquí que sigui en els moments descendents dels cicles econòmics quan sorgeixen amb més insistència qüestions com la reforma del mercat laboral, l'adequació entre oferta i demanda de treball, la mobilitat laboral, l'adaptació dels estudis al mercat de treball, etc. Els titulats superiors, dins de la situació general, presenten unes peculiaritats pròpies. Així, mentre que la població activa amb estudis universitaris és el 12'3% de la població activa total, el percentatge d'universitaris aturats registrats a les oficines de l'INEM, en el cas de la província de Tarragona, és del 4% (dades extretes d'Encuesta de Población Activa corresponents al primer trimestre de 1993). Aquestes dades reafirmen una tesi ja coneguda: el col·lectiu universitari és un dels sectors en què l'atur incideix en un grau menor.

Tenir estudis superiors suposa, com és lògic, un avantatge en la consecució d'un lloc de treball, però cal tenir present que apareixen diferències segons la titulació i que l'ensenyament universitari no sempre s'adequa a les necessitats del mercat laboral. Recollint aquesta segona qüestió, hem de tenir en compte que, malgrat que la Universitat ha de proporcionar la formació adequada per a la capacitat professional dels seus titulats, aquesta no és la seva única funció ni, tampoc, la més important. Volem censurar el tòpic que les Universitats no s'adapten a les necessitats del mercat laboral, molt variables, per altra banda, en el temps i l'espai.

La funció d'un ensenyament universitari és donar a l'alumne una formació bàsica i general sòlida, tant en teoria com en instruments. Si l'universitari ha assolit aquests coneixements i ha après un mètode d'anàlisi, pot aconseguir l'especialització que requereix el lloc de treball que busca. Per tant, la Universitat ha de proporcionar la base sobre la qual construir una carrera professional, cosa que depassa la simple formació professional.

Quant a l'adequació entre l'oferta i la demanda de titulats superiors, cal plantejar dos problemes: l'adequació dels plans d'estudi de cada ensenyament a les sortides professionals i la relació entre el nombre de titulats de cada carrera i les necessitats del mercat. Durant els darrers anys s'ha produït la reforma dels plans d'estudi dels diferents ensenyaments universitaris que s'ha centrat, sota el nostre criteri, en quatre idees:

- l'adequació de les assignatures a les noves necessitats socials amb una flexibilitat que permet adaptar-se als continus canvis tecnològics i socials.
- l'estructuració, per part de l'alumne, del seu currículum universitari amb l'augment de les assignatures optatives.
- la reducció de la durada de les carreres, qüestió que ha de relacionar-se amb la imprescindible formació permanent.

- la creació de noves titulacions que permeten una millor adaptació i especialització dins del mercat laboral.

El procés de reforma, encara inacabat, s'ha d'avaluar positivament quant als seus fins, si bé és prematur parlar de resultats.

Quant a la relació entre nombre de titulats i necessitats del mercat de treball, hi ha un excés de titulats en alguns ensenyaments, però això no és tan preocupant com pot semblar ja que, com s'ha dit, formar professionals no és l'única missió de la Universitat. I, evidentment, una població amb un més alt nivell d'estudis comporta un augment del nivell cultural del país que, en qualsevol cas, és positiu. Una dada a considerar és la Taxa d'Activitat (relació entre el nombre de persones ocupades o que busquen feina respecte a la població activa) que, a Espanya, és del 18,7% i que contrasta amb la Taxa d'Activitat dels titulats superiors, del 82% (dades extretes d'Encuesta de Población Activa, 1r trimestre de 1993). No obstant, si analitzem les taxes de desocupació per grups d'ensenyaments, obtenim aquestes dades aproximades (elaboració pròpia segons dades de L. Rojas i P. M. López: Estudios y salidas profesionales): Lletres, 21%; Ciències, 13%; Economia i Dret, 11%; Enginyeries i Arquitectura, 8%. En definitiva, si bé els universitaris estan en una millor situació per aconseguir una feina, aquesta afirmació ha de relativitzar-se en certs estudis, especialment els de Lletres. Aquest desajustament obeeix, en part, a les limitacions de places que hi ha en ensenyaments amb millors perspectives i que fa que molts alumnes hagin d'estudiar carreres distintes a les escollides en primera opció, amb una menor demanda. Si tots els alumnes seguíssin els estudis amb major demanda, aquests percentatges variarien i augmentaria la desocupació entre els titulats dels ensenyaments que avui presenten un menor nombre d'aturats.

VO

lem censurar el tòpic que les universitats no s'adapten a les necessitats del mercat laboral